

Informació i Procés Documental

Codi: 42962
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura	OT	0	0

Professor/a de contacte

Nom: Maria Pilar Cid Leal

Correu electrònic: Pilar.Cid@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Cap.

Objectius

Els objectius principals d'aquesta assignatura són oferir els fonaments teòrics i pràctics necessaris que permetin:

- Conèixer quina és la funció i objectiu de l'anàlisi documental.
- Familiaritzar l'estudiant amb la terminologia de l'anàlisi documental i la recuperació de la informació.
- Conèixer els fonaments teòrics i pràctics a partir dels quals s'elaboren els instruments de recuperació de la informació, amb especial èmfasi en els catàlegs i les bases de dades documentals.
- Aprendre a analitzar formalment els documents, tenint en compte els principis generals de les AACR.
- Introduir els conceptes bàsics de l'anàlisi i representació de contingut dels documents i presentar les característiques de la *Llista d'encapçalaments de matèria en català* i la Classificació Decimal Universal (CDU).
- Conèixer i utilitzar ePèrgam

Competències

- Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
- Dominar els processos de tractament de la informació i organització dels recursos impresos i electrònics de la biblioteca.
- Dominar i aplicar les TIC en els processos de gestió i difusió en un context de biblioteca 2.0.
- Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer i identificar els processos de la cadena documental.
2. Conèixer i saber usar les aplicacions de gestió automatitzada de biblioteques de més difusió en l'entorn.

3. Desenvolupar habilitats de comunicació i de relació interpersonal per gestionar els projectes entre els diversos integrants de la comunitat educativa.
4. Fer l'anàlisi formal i de contingut de diferents tipus de documents.
5. Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
6. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
7. Usar les normatives internacionals i els llenguatges documentals que possibiliten la catalogació dels documents.
8. Utilitzar sistemes informatitzats de gestió documental i saber optimitzar-ne les prestacions.

Continguts

1. Conceptes bàsics de l'anàlisi dels documents

- Objectius de l'anàlisi documental.
- Eines per a la recuperació de la informació: el catàleg.
- El registre documental: funció i estructura.
- Tipus d'entrades i punts d'accés.
- L'estandardització de l'anàlisi formal. Les ISBD (International Standard Bibliographic Description) i les AACR (Anglo-American Cataloging Rules). Les RDA (Resource Description and Access).
- La indexació i els llenguatges documentals.
- L'intercanvi d'informació en format llegible per ordinador: el format MARC (Machine Readable Catalog).

2. Anàlisi formal: la descripció documental

- Estructura i elements de la descripció documental.
- Nivells de descripció.

3. Els punts d'accés bibliogràfics.

- Tria i forma dels punts d'accés d'autor i títol.
- El control d'autoritats.

4. Introducció a l'Anàlisi de contingut i als llenguatges documentals

- La identificació del contingut dels documents.
- Els llenguatges documentals: funcions, tipologies, estructura i possibilitats.
- Indexar amb la *Llista d'encapçalaments de matèria en català* (LEMAC).
- Classificar amb la Classificació Decimal Universal (CDU).
- El resum documental.

5. La catalogació amb ePèrgam

Metodologia

- L'assignatura té caràcter semipresencial. D'acord amb això, cada setmana es farà una classe presencial de tres hores (els dimecres de 17:30 a 20:30, en total 18 hores). A cada sessió s'encarregaran els exercicis i pràctiques a realitzar fins a la següent sessió presencial. El seguiment i supervisió d'aquests treballs es farà a través del Campus Virtual.

La metodologia combina:

- Continguts teòrics amb l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits, tant a classe com a través de les activitats supervisades.
- Lectura i estudi dels materials bàsics de l'assignatura (elaborats *ad hoc* i disponibles en el Campus Virtual)

i dels solucionaris comentats de cada exercici.
- Lectura i estudi de bibliografia complementària.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions presencials	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Tipus: Supervisades			
Exercicis avaluatius	62	2,48	1, 2, 4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Estudi i treball autònom complementari	70	2,8	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8

Avaluació

L'assignatura adopta el sistema d'avaluació continuada que consistirà en la realització de diversos exercicis parcials i un exercici final de síntesi.

Els exercicis parcials i l'exercici de síntesi proporcionen el 70% de la nota final. L'altre 30% el proporciona l'assistència i participació activa a les classes presencials.

Les dates de lliurament dels exercicis són :

Exercici 1 : 26 de febrer de 2019
Exercici 2 : 5 de març de 2019
Exercici 3 : 12 de març de 2019
Exercici 4 : 19 de març de 2019
Exercici 5 : 26 de març de 2019
Exercici 6 : 30 de març de 2019

Exercici de síntesi : 17 d'abril de 2019

La informació sobre l'avaluació, el tipus d'activitat d'avaluació i el seu pes sobre l'assignatura és a títol informatiu. El professor responsable de l'assignatura la concretarà en començar-ne a impartir la docència.

Revisió

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta, el docent comunicarà per escrit una data i hora de revisió. La revisió de les diverses activitats d'avaluació s'acordarà entre el docent i l'estudiant.

Recuperació

Podran accedir a la recuperació els estudiants que s'hagin presentat a activitats el pes de les quals equivalgui a un 66,6% (dos terços) o més de la qualificació final i que hagin tret una qualificació mitjana ponderada de 3,5 o més.

En el moment de lliurar la qualificació final prèvia a l'acta de l'assignatura, el docent comunicarà per escrit el procediment de recuperació. El docent pot proposar una activitat de recuperació per a cada activitat suspesa o no presentada o pot agrupar diverses activitats en una de sola.

Consideració de "no avaluable"

S'assignarà un "no avaluable" quan les evidències d'avaluació que hagi aportat l'estudiant equivalguin a un màxim d'una quarta part de la qualificació total de l'assignatura.

Irregularitats en les activitats d'avaluació

En cas d'irregularitat (plagi, còpia, suplantació d'identitat, etc.) en una activitat d'avaluació, la qualificació d'aquesta activitat d'avaluació serà 0. En cas que es produeixin irregularitats en diverses activitats d'avaluació, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

S'exclouen de la recuperació les activitats d'avaluació en què s'hagin produït irregularitats (com ara plagi, còpia, suplantació d'identitat).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació activa a les classes presencials	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Exercici 1. Cerca d'informació en catàlegs, bases de dades i cercadors.	5%	0	0	1, 4, 7, 8
Exercici 2. Catalogació formal amb ePèrgam (I)	5%	0	0	1, 4, 7, 8
Exercici 3. Catalogació formal amb ePèrgam (II)	5%	0	0	1, 4, 7, 8
Exercici 4. Catàlegs d'autoritats	5%	0	0	1, 4, 7, 8
Exercici 5. Indexar amb la LEMAC	5%	0	0	1, 4, 7, 8
Exercici 6. Classificar amb la CDU	5%	0	0	1, 4, 7, 8
Exercici de síntesi	40%	0	0	1, 2, 4, 7, 8

Bibliografia

General

Cid Leal, Pilar; Perpinyà i Morera, Remei. (2013). *Cómo y dónde buscar fuentes de información*. 1.ª ed. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions.

Cid Leal, Pilar; *et al.* (2009). *Fonaments de llenguatges documentals*. Barcelona: UOC Universitat Oberta de Catalunya.

Clausó García, Adelina. (2001). *Manual de anàlisis documental: descripció bibliogràfica*. 2.ª ed. corr. y aumentada. Pamplona: Eunsa.

Díez Carrera, Camen. (2005). *La Catalogación de materiales especiales*. Gijón: Trea.

Garrido Arilla, Mª Rosa. (1996). *Teoría e historia de la catalogación de documentos*. Madrid: Síntesis.

Pinto Molina, María. (2001). *Análisis documental: fundamentos y procedimientos*. 2.ª ed. rev. y aumentada. Madrid: Edema.

Slype, Georges van. (1991). *Los lenguajes de indización: concepción, construcción y utilización en los sistemas documentales*. Madrid: Fundación Germán Sánchez Ruipérez: Pirámide.

Normes i eines

Clasificación Decimal Universal (CDU): edición abreviada de la Norma UNE 5001:2000: incluye las modificaciones de la Norma UNE 5001:2004/1M. (2004). Traducción del Master Reference File realizada por el Centro de Información y Documentación científica (CINDOC); adaptada por Rosa San Segundo Manuel. 2.ª ed. Madrid: AENOR.

Estivill Rius, Assumpció; *et al.* (2004). *Manual d'exemples de catalogació*: MEC. Barcelona: Universitat de Barcelona. <http://bd.ub.edu/mec/>

Estivill i Rius, Assumpció (2009). *Dels FRBR als Principis internacionals de catalogació i a les RDA : Resource Description and Access : els fonaments de la renovació catalogràfica*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/Professionals/Catalogacio/Publicacions-tecniques>

IFLA. (2009). *Declaració de principis internacionals de catalogació*. Barcelona: Biblioteca de Catalunya.

Llista d'encapçalaments de matèria en català, LEMAC. (2002-). Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/lemac/>

Manual de la Llista d'encapçalaments de matèria en català, MLEMAC. (2017). Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/Professionals/Catalogacio/Publicacions-tecniques/Manual-de-la-Llista-d-encapcalaments-de-i>

Publicacions tècniques [de la Biblioteca de Catalunya]. (2018). Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
<http://www.bnc.cat/Professionals/Catalogacio/Publicacions-tecniques>

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 2002 revision, 2005 update. (2008). Preparades sota la direcció de The Joint Steering Committee for Revision of AACR; versió catalana d'Assumpció Estivill i Rius. 2a ed., rev. 2002, actualització 2005. Barcelona: Biblioteca de Catalunya.

Regles angloamericanes de catalogació: traducció de les Anglo-American cataloging rules, second edition, 1988 revision (AACR2). (1996). Preparades sota la direcció de the Joint Steering Committee for Revision of AACR; editades per Michael Gorman i Paul W. Winkler; versió catalana a cura d'Assumpció Estivill i Rius. Barcelona: Biblioteca de Catalunya; Vic: Eumo.